

Tanévnyitón túl, felvételin innen

Az emelt szintű érettségi és a pluszok

Az idei felvételi eredmények, a vonalhúzási statisztika elemzése azt is megmutatja, milyen szempontok alapján készüljön a mai középiskolás az egyetemi-főiskolai belépőre. A szabályok változnak, de tuti tipp a két emelt szintű érettségi és egy-két nyelvvizsga kombinációja.

A tudás a hajtóerő. E kijelentés olvasható azon a rendeltetésben, mely az idei érettségi-felvételi tapasztalatai alapján változtat a jövőre életbe léptetendő szabályokon.

A slágerszakon sok pont kell

A piaci mechanizmus érvényesült, a felsőoktatási belépőhöz – legalábbis a slágerszakokon – nem elég a jeles középiskolai eredmény – összegzi tapasztalatait Pukánszky Béla professzor, a Szegedi Tudományegyetem oktatási rektorhelyettese. Példaként a pszichológia szakot említi, ahol negyvenszeres volt túljelentkezés, azaz 993 jelentkező küzdött a 25 fős kerethez jutásért, így nem csoda, hogy 138 pont kellett a sikerhez. A bejutási küszöböt azonban a népszerű szakokon nem lehetett lejjebb vinni, mert a pályázók között nagy, azonos pontszámú tömbök alakultak ki.

E jelenséget a kormánytervezet azzal kívánja elkerülni, hogy felvételikor minden szakon kötelező lesz a szakcsoportban választásra felajánlott tárgyakból két érettségi eredményt beszámítani. Tehát a rektorhelyettes szerint az a pályázó jár el helyesen, aki emelt szintű érettségi vizsgát tesz – jövőre legalább két tárgyból. Például a pszichológusnak készülöknek biológiából, illetve magyarból, vagy történelemből is. E listát az ősszel megjele-

nő felvételi tájékoztató tartalmazza.

Az emelt szintű érettségi plusz 7 pontot jelent, de csak abból a tárgyból tett ilyen vizsgáért adható többletpont, amelyből a felvételi eredményt (szerzett pontot) kiszámítják – int figyelemre a rektorhelyettes. Például a testnevelésből, énekből vagy rajzból tett emelt szintű érettségit nem számítják be az olyan szakoknál, ahol ez nem felvételi tárgy. Ezzel a korábban és az adott felvételi időszakban elért eredmények kombinálásának lehetőségét szünteti meg a kormányrendelet-tervezet.

Sokféle az érettségi

A mezőny széthúzásra a célja annak, hogy változik, pontosabban szigorodik a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga százalékos teljesítményeinek átszámítása felvételi ponttá. Például az idén maturálók 90–100 százalékos teljesítménye helyett jövőre a 94–100 százalék ér felvételi tantárgyként 30 pontot, vagy a minimum 20–24 helyett a 20–26 százalékos eredményért adható 16 pont.

Akár több részletben is leteheti érettségijét a tervszerűen előre haladó diák – egészíti ki az új lehetőségek tárának leltárát Jónyer Edit. A szegedi Kőrösy József Közgazdasági Szakközépiskola általános igazgatóhelyettese hosszan sorolja az érettségi különböző fajtáit a „rendes” érettségitől kezdve a javítón, pótlón, kiegészítőn, szintemelőn, ismétlőn át, az elő-

VONALHÚZÁSI STATISZTIKA A 2005-ÖS FELVÉTELI ELJÁRÁSRÓL Szegedi Tudományegyetem				
Jelentkezők száma	Régen éretts. ¹	Régen éretts. ²	Idén éretts.	Összesen
Jelentkezők száma	3515	602	8599	12716
Jelentkezések száma	4974	782	14119	19875
Felvettek száma	1007	200	2345	3552
Hozott + szerzett	53	39	587	679
Szerzett *2	940	161	1794	2895
Felsőfokú szk. átl.	19	0	0	19
Többletpontok				
Középf. nyelvv.	464 fő (528 vizsga)	134 fő (159 vizsga)	1506 fő (1798 vizsga)	2104 fő (2485 vizsga)
Felsőf. nyelvv.	58 fő (59 vizsga)	27 fő (28 vizsga)	219 fő (229 vizsga)	304 fő (316 vizsga)
Emelt szintű	134 fő (177 vizsga)	52 fő (75 vizsga)	829 fő (976 vizsga)	1015 fő (1228 vizsga)
Sportteljesítmény	13 fő	1 fő	61 fő	75 fő
Tanulmányi verseny	3 fő	0	27 fő	30 fő
OKJ	121 fő	8 fő	22 fő	151 fő

JELMAGYARÁZAT: (1): Régen érettségiztek, és a korábbi érettségi jegyüket számítják át szerzett ponttá • (2): Régen érettségiztek, de újraérettségiztek, és csak az idei vizsgatelményükből számolják a szerzett pontjukat • **Hozott + szerzett:** Hozott pont + szerzett pont alapján számított pontszám • **Szerzett *2:** Szerzett pont duplázása alapján számított pontszám • **Felsőfokú szk. átl.:** Előzőleg elvégzett felsőfokú szakképzés átlaga alapján számított pontszám • **Középf. nyelvv.:** Középfokú nyelvviszgaért többletpontot kapott • **Felsőf. nyelvv.:** Felsőfokú nyelvviszgaért többletpontot kapott • **Emelt szintű:** Emelt szintű érettségierő többletpontot kapott • **Sportteljesítmény:** Sportteljesítményre többletpontot kapott • **Tanulmányi verseny:** OKTV/OSZTV/Innovációs Versenyre többletpontot kapott • **OKJ:** OKJ-képesítésre többletpontot kapott

MEGJEGYZÉS: azért szerepel némelyik cellában nagyobb vizsgaszám, mint ahány fő, mert egy felvett tanuló több helyen is szerepelhet (például 2 nyelvviszga-ra kapott többletpontot vagy két tárgyból tett emelt szintű érettségiet.) A határon túli magyarok nem szerepelnek a statisztikában.

Forrás: Országos Felsőoktatási Felvételi Iroda DM-grafika

rehozottig. A maturáló számára kötelező a magyar, a történelem, a matematika, illetve egy idegen nyelv, de az ötödik kötelező már szabadon választható. Ez akár egy olyan tárgy is lehet, melyből két-három évi tanulás után tesz érettségét a diák. Ráadásul egy tanévben őszi (novemberi), téli

(februári) és a korábbiól megsokszorozott tavaszi (májusi) érettségi időszakot is beiktat az új jogszabály. Így aztán a magát felkészültnek érző diák arról is tájékozódhat, a tantárgyakból mely tanév mely érettségi időszakában és milyen feltételek teljesülése esetén tehet vizsgát.

A nyelvviszga alapvető feltétel

A nyelvviszga jelentőségére az idei golyák által összegyűjtött pontok elemzése is fölhívja a figyelmet. Például a most elsőéves pszichológusok közül ilyenje mindenkinek van, sőt: négyen

felsőfokú nyelvviszgaival is büszkélkedhetnek. Ugyanakkor új stratégia kialakítását javasolja a Pukánszky professzor, mert jövőre maximum 10 pontot lehet összegyűjteni nyelvviszga bizonyítvánnyal. Ehhez vagy két középfokú, vagy egy felsőfokú nyelvviszga szükséges. Megszűnik az a kombináció, mely szerint például egy középfokú angol nyelvviszga emelt szintű érettségire lehetett váltani. Az idén szeptemberben záruló lehetőséggel például az SZTE Ságvári gyakorló gimnáziumában 240 diák élt – tudtuk meg Kovács István igazgatóhelyettesétől. Ugyanakkor visszafelé működik a rendszer: az emeltszintű érettségi, bizonyos százalékos teljesítmény fölött középfokú nyelvviszga bizonyítványt ér. A változással a kormány célja, hogy a közoktatási rendszerben megszerezhető nyelvtudás legyen az elnyerhető maximális nyelvi többletpont kiszámításának alapja, illetve hogy a nyelvtudás kevésbé legyen meghatározó egy-egy kurrens szakra való bejutáskor.

Pluszpontot hozhat ezentúl is a rendkívüli sporteredmény, illetve tanulmányi versenyen nyújtott teljesítmény – ajánlja az önképző diákok figyelmébe Kovács igazgatóhelyettes. Megfelelő OKJ-s képesítéssel – információk szerint – továbbra is pontok gyűjthetők.

Változás, hogy az egyetemre és főiskolára bejutási küszöböt az eddigi 72-ről 78-ra emeli a kormány. Így kettes érettségivel senki sem juthat be felsőoktatási intézménybe, illetve azt kívánják biztosítani, hogy jövőre a legjobb felkészültségű pályázókból lehessen golya.

U. I.

Sikeresen küzdöttek a vizesedés ellen

Őszre megújul a csanyi templom

Fóliásátrak, a háttérben föllárványozott templom: a lassan egy éve látható csanyteleki falukép még az idén megváltozik. A 19. század közepén épült templomot a 20. század elején építették át, és jó időben érkezett a Sapard-pályázattal a pénz a felújításhoz – már a 21. században.

Hat éve, 1999 tavaszán már elkészültek a templom felújítási tervei és a hatóság kiadta rá az építési engedélyt is. Akkor nem nyertek a pályázaton, noha a falak nagyon nedvesek voltak az elégtelen szigetelés miatt, a tetőszerkezet is elhasználódott, fölülről is beázott a templom több helyen. Szerencsére 2004-ben a Sapard révén újabb pályázati lehetőség nyílt – tájékoztatót Valkai József mérnök, a beruházás tervezője és műszaki ellenőre. – Lényegében a korábban készült terv átdolgozott változata lett a nyerő, amelyet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalhoz nyújtottak be engedélyezésre.

A munkákhoz 2004 őszén fogtak hozzá, miután a támogatási szerződést aláírták. A teljes bekerülési költség 67 millió forint, ebből az uniós támogatás több mint 50 millió, az önrészt pedig a szeged-csanádi egyházmegye püspöke, Gyulay Endre biztosította.

A múlt év végén elkészültek a teljes szigeteléssel: két méter magasságig leverték a nedves vakolatot, a belső térben is. A szószerk aló részét restaurálták, a tetőszerkezet egészét följújtatták, a szarufák nagy részét újakra cserélték, az épület új palafedést kapott, elvégezték a szükséges bádogozást is. Utoljára maradt a torony és a főbejárat rendbe tétele. Körülbelül három hét múlva ezzel is végezek. A torony keresztje és az alatta lévő gömb most azért hiányzik a beállványozott toronycsúcsról, mert elvitték a fővárosba aranyozni. A torony éjszakai megvilágítást kap, a reflektorokat már fölszerelték több helyre. A templom belsejében csupán a tisztasági festést végezték el, a belső felújítás későbbre halasztódik, egy újabb sikeres pályázat függvénye.

Bánfi Sándor plébános annak örül, hogy már nem dohos, nehéz a levegő a templomban. Nagyon várja már, hogy befejeződjék a felújítás, ami felborította a megszakott rendet. A hívek jelenleg is az oldalajtón jutnak

A gömböt és a keresztet aranyozzák

Fotó: Bálint Gyula György

be a templomba, a gyakori takarítás ellenére sem lehet tökéletesen tiszta a padozat. Bár a szentesi generálkivitelezőt is zavarta a sok esős nap, a november végi határidő előtt, ha sikerül, októberben fejezi be a munkát.

A szépen restaurált szószerk előtt kérdeztem a plébánostól: prédikált-e onnan, amióta visszahozták? – Nem, az oltár előtt szoktam beszélni.

Bakáról a Tiszatájban

A tíz éve elhunyt szegedi költő, Baka István emlékének adózik szeptemberi számával a Tiszatáj. Az irodalmi folyóiratban Határ Győző egy Baka-vers történetét eleveníti fel, Nagy Márta „Tenger és ég ablakablái között” címmel az Isten fűszála versciklust elemzi, Máté-Tóth András Baka Istene címmel írt tisztelegő tanulmányt. „Az írás közlegénye voltál, aki kitanult minden fegyvernemet s lett mesterlővéssé...” – fogalmazott Gömöri György 1996-ban Cambridge-ben született Elkésett tisztelegés című versében, amit ugyancsak közread a lap.

A szeptemberi szépirodalmi

válogatásban többek között Lászlóffy Aladár, Orcsik Roland, Tandori Dezső és Tolnai Ottó verseit, Grendel Lajos, Nagy Koppany Zsolt, Veress Miklós prózáját olvashatjuk. Kibédi Varga Áron A narráció formáiról és hatáiról írt tanulmányt. Balogh Tamás szerkesztette a Schöpfung Aladár összegyűjtött leveleit közreadó kötetet, amelyről Fűzi László készített recenziót. A szegedi Bába Kiadónál jelent meg Balogh Tamás Nemlétező dolgok című kötete, amit Benedek Szabolcs ajánl, Bánki Éva regényéről, az Esővárosról Baky László írt kritikát. A lapszámot Buday György metszetei illusztrálják.

Portugáliában ropják a szegedi néptáncosok

Mozgalmas nyarat zárt a Szeged Néptáncgyűttes. Az itthoni közönség többek között ötvenedik, jubileumi rendezvényükön és a szabadtéri néptáncfesztiválon, a Boldogasszony vendégségen láthatta őket, de felléptek falunapon is, illetve júliusban Temesváron, a Szívek fesztiválján táncoltak az együttes gyermekcsoportjának tagjai. Május végén Németországban, augusztus elején Olaszországban szerepeltek, és a felnőtt csoport jelenleg is külföldön, Portugáliában jár – tudtuk meg Jazimicky Éva megbízott igazgatótól. Eleget tesznek továbbá egy német felkérésnek, rendszeresen járnak Romániába is.

A fél évszázados együttesnek két felnőtt korosztályú, összesen 50 fős csoportja van, és körülbelül nyolcszáz gyerek ropja az együttesben. A táncosok 6-8 éves gyerekeket várnak most induló Kis Berkenye csoportjukba. Jelentkezni az együttes Kálvária sugáruiti székházában lehet.

Nézőpont

Poroszkálok a parkon át. Lógatom az orrom. Szürkül körülöttem a park. Vészjóslóan sötételemek a platánok, és egyre kilátástalabbnak tűnik a világ. Az egyik fán váratlanul csuklóvastag ág reccsen, majd hatalmas robajjal zuhan alá a kövezetre. Földbe gyökerezik a lábam. Ha pár másodperccel előbb érek oda, agyonüthetett volna. Min is búslakodtam az imént?

DOMBAI TÜNDE

B. GY. GY.